

Verksamhetsberättelse

2018

INNEHÅLL

INLEDNING	3
UPPDRAG	4
RESULTATREDOVISNING	5
Bevarande	
Samlad resultatbedömning	5
Redovisning per avdelning	7
Konservering – Papper • Textil	
Konservering – Metall • Arkeologi	
Digital bild	
Samverkan och kunskapsuppbyggnad	13
Tvärsektoriella perspektiv	14
Övriga riktlinjer	14
Styrelse, ledning	14
Personal, hälsa och arbetsmiljö	15
ÅRSREDOVISNING	17
Flerårsöversikt	18
Resultaträkning	18
Balansräkning	19
Redovisnings- och värderingsprinciper	20
Noter	20
UNDERSKRIFTER	23

INLEDNING

VERKSAMHETSBERÄTTELSEN FÖR 2018 sammanfattar resultat och väsentliga prestationer under året. I den samlade resultatbedömningen, av de enkätundersökningar vi gjort och framför allt i dialogen med vår uppdragsgivare, kan vi konstatera att verksamhetsresultatet är bra. Ser vi till uppdragsgivarnas kommentarer kan vi fastställa att man är mycket nöjd med utfört arbete. De mångåriga projekten ställer krav på en kontinuitet och dialog med uppdragsgivaren och mot bakgrund av detta arbete vill jag lyfta fram avdelningschefernas ambition och vilja att utveckla samarbetet med våra uppdragsgivare. Samarbetet är en grundläggande förutsättning för vår verksamhet.

AVDELNINGEN DIGITAL BILD HAR genomfört en enkätundersökning med sina uppdragsgivare. Resultatet visar på ett fortsatt mycket stort behov av digitala tjänster de närmaste 10 åren. Här finns det stora möjligheter att skapa nya förutsättningar för kulturarvsinstitutionerna. Det arbetsmarknads-politiska uppdrag Stiftelsen Föremålsvård har i den digitala verksamheten skapar förutsättningar för kulturpolitiken, ett arbete utförs som högst sannolikt inte blivit av utan det arbetsmarknads-politiska uppdraget. Stiftelsen Föremålsvård etablerar arbetstillfällena för personer med funktionsvariation, personer som står utanför den reguljära arbetsmarknaden. Här kan nya medarbetare t.ex. arbeta med registreringen av olika uppgifter och därigenom avlasta uppdragsgivarna i tillgänglighöjandet av sina samlingar. Min åsikt är att denna möjlighet bör utredas.

JAG VILL ÄVEN I ÅR KOMMENTERA samhällsomvandlingen i Kiruna. Arbetet med flytten till nya lokaler har kommit in i en mer aktiv process. Både gruvbolaget LKAB och fastighetsägaren Kiruna-bostäder har utsett varsin person som ska ansvara som projektledare för vår verksamhet. Med dessa personer har ett antal möten ägt rum under året, därutöver har samtal förts med arkitekterna till fastigheten. Tillsammans med dem har vi analyserat vår verksamhet så att man får en uppfattning av utrymmen, omfattning, behov, vilka viktiga parametrar arkitekterna måste ta hänsyn till i projekteringen av de nya lokalerna. Byggstart av fastigheten är planerad till sommaren 2019, detta innebär att samtalen kommer intensifieras under vintern och våren.

VÅRA MEDARBETARE HAR även i år deltagit i många skiftande aktiviteter inom sitt kompetensområde. Att delta i dessa samtal är en viktig del under verksamhetsåret, erfarenhetsutbytet med andra institutioner inom kulturarvsområdet ger en bekräftelse på om vår ambition ligger i linjer med motsvarande verksamheter. Stiftelsen Föremålsvård är på många olika sätt en väl fungerande verksamhet. Vi har uppnått ett bra verksamhetsresultat och lyckats väl med vårt uppdrag, så också inom arbetsmiljöarbetet. Den årliga undersökningen av den psykosociala arbetsmiljön visar på i huvudsak ett positivt resultat. De två genomförda skyddsronderna och brandskyddskontrollerna i maj och november uppvisar inga anmärkningar. Anledningen till detta är våra engagerade och kompetenta medarbetare vilka jag vill rikta ett stort tack till.

Ulf Daunfeldt
Direktör

UPPDRAG

STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRD HAR sitt uppdrag dels i form av stadgar dels från Regeringen i form av regleringsbrev och riktlinjer.

RIKTLINJER FRÅN REGERINGEN

Statens bidrag till Stiftelsen Föremålsvård ska användas i enlighet med de mål för verksamheten som anges i stadgarna för Stiftelsen Föremålsvård.

BEVARANDE. Stiftelsen Föremålsvård ska effektivisera och utveckla arbetet med vård och konservering av föremål samt vård och digitalisering av bilder och dokument.

KUNSKAPSUPPBYGGNAD. Stiftelsen Föremålsvård ska öka kunskapen inom sitt verksamhetsområde, bl.a. genom att verka för ökad kunskap grundad på forskning och samverkan med andra, exempelvis universitet och högskolor.

SAMVERKAN. Stiftelsen Föremålsvård ska samverka med andra aktörer för att utveckla verksamheten. I detta ingår att verka för att ideella organisationer och andra delar av det civila samhället involveras.

TVÄRSEKTORIELLA PERSPEKTIV. Stiftelsen Föremålsvård ska i sin verksamhet integrera ett jämställdhets-, mångfalds- och barnperspektiv samt ett internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete.

KULTURARVS-IT. Stiftelsen Föremålsvård ska redovisa antalet arbetsledare samt antalet anställda med lönebidrag inom ramen för Kulturarvs-IT.

UPPDRAG

SAMRÅD AVSEENDE VÅRD- OCH KONSERVERINGSFRÅGOR. Stiftelsen Föremålsvård ska samråda med Riksantikvarieämbetet i myndighetens uppdrag som nationell samordnare av vård- och konserveringsfrågor inom kulturarvssektorn.

REDOVISNING TILL REGERINGEN. Resultatredovisningen ska visa hur verksamhetens prestationer utvecklats med avseende på kvalitet, volym, intäkter och kostnader. Stiftelsen Föremålsvård ska särskilt redovisa; antalet konserverade och restaurerade föremål, antalet digitaliserade bilder och dokument, och antal registrerade poster. Av redovisningen ska även framgå från vilka samlingar bilder och dokument kommer. Redovisningen ska vidare innehålla en förteckning över uppdragsgivare under året. Dessutom ska använda metoder och effekterna av verksamheten analyseras.

Därutöver ska Stiftelsen Föremålsvård redovisa intäkter av sponsring, intäkter av bidrag, vid sidan av det ordinarie årliga statliga bidraget, med fördelning mellan statliga bidrag, bidrag från mellanstatliga organ respektive icke statliga bidrag samt uppnådda resultat av samverkan med andra aktörer.

STIFTELSENS STADGAR

Stiftelsens ändamål är att bedriva vård och konservering av museiföremål, böcker och arkivalier samt digitalisering av fotografiskt material och dokument. Det åligger Stiftelsen Föremålsvård särskilt att; Bedriva arkeologisk metallkonservering samt papperskonservering och erforderlig bokbinderiverksamhet, Medverka i vården och digitaliseringen av de centrala kulturarvsinstitutionernas samlingar, Samarbeta och samråda med museer, bibliotek, arkiv, statliga och kommunala myndigheter, kulturinstitutioner, organisationer och enskilda som är verksamma inom Stiftelsen Föremålsvårds verksamhetsområden, Sörja för metodutveckling och vidareutbildning inom verksamhetsområdet.

RESULTATREDOVISNING BEVARANDE

SAMLAD RESULTATBEDÖMNING

Stiftelsen Föremålsvård ska enligt regleringsbrevet redovisa hur verksamhetens prestationer har utvecklats med avseende på kvalitet, volym, intäkter och kostnader. Använda metoder samt effekterna av verksamheten ska analyseras. Mot bakgrund av dessa återrapporteringskrav har Stiftelsen Föremålsvård fastställts tre indikatorer vilka är jämförbara över tiden. Indikatorerna bedöms enligt en tregradig skala; Mindre tillfredsställande, Tillfredsställande, Bra. Här nedan redovisas kvalitet, använda metoder samt effekterna av verksamheten. När det gäller intäkter och kostnader finns denna redovisning under den finansiella redovisningen, när det gäller volym finns uppgifterna redovisade i tabellform under respektive avdelning.

Kundupplevd kvalitet mäts genom dialog vid kundbesök hos uppdragsgivaren samt med enkäter. I vilken utsträckning uppfyller Stiftelsen Föremålsvård uppdragsgivarens krav på kvalitet. Utvärderingen grundar sig på enkätundersökningar och samtal med uppdragsgivaren.

Analys av använda metoder och utrustning i en jämförelse med nationell och internationell forskning, råd och rön. Hur verksamheten vid Stiftelsen Föremålsvård utvecklas i en nationell och internationell jämförelse. Bedömningen görs utifrån diskussioner i olika nätverk nationellt och internationellt.

Effekterna av verksamheten för tillgängliggörandet och forskningen, samt för det långsiktiga bevarandet av vårt kulturarv. På vilket sätt bidrar verksamheten vid Stiftelsen Föremålsvård till tillgängliggörandet, forskningen och det långsiktiga bevarandet. Utvärderingen definieras i en dialog med respektive uppdragsgivare.

KVALITET

Mot bakgrund av kvalitetsenkäter och dialog med uppdragsgivare, samt återkommande förfrågningar, kan slutsatsen dras att uppdragsgivarna är nöjda med konserveringsarbetet och tillhörande dokumentation. Motsvarande gäller för avdelningen Digital Bilds uppdragsgivare. För avdelningen papperskonservering inleddes året med ett nytt arbetsupplägg. Avdelningens arbete delades upp i perioder på tre månader, med fokus på en uppdragsgivare i taget. Detta ställde högre krav på att transporter skulle sändas och levereras inom dessa intervaller, vilket visade sig vara svårt att uppnå från båda håll. Trots de nya rutinerna har Kungliga biblioteket och Riksarkivet uttryckt uppskattning för avdelningens kvalitativa arbete.

Antalet enkäter har varit 38, bortfallet är 3 enkäter. I de fall man besvarat enkäten med mindre tillfredsställande har uppdragsgivaren i två fall kommenterat tidsaspekten med transporter samt i ett fall leveranstiden med samlingen. Vissa projekt avslutades sent på året och möjligen har svarsenkäten inte returneras innan den årliga utvärderingen, alternativt att uppdragsgivaren inte prioriterar att svara. Rutinerna ses kontinuerligt över och förbättras så att uppdragsgivarna förstår betydelsen av enkäterna.

Sammantaget för våra tre avdelningar, med utgångspunkt i enkätunderlaget och med informationen som framkommit i samtal som förts med uppdragsgivarna, bedömer Stiftelsen Föremålsvård att de kvalitativa aspekterna av verksamhetens resultat är bra.

ANALYS AV ANVÄNDA METODER

Medarbetarna följer utvecklingen inom bevarande av materiellt kulturarv och har utbyten inom olika nätverk. I likhet med andra institutioner inom fältet använder Stiftelsen Föremålsvård väl beprövade metoder med gott kvalitativt resultat. I aktiv dialog med verksamhetens huvuduppdragsgivare, där internationella forskningsrön och metodutvecklingar tas i beaktande, kan Stiftelsen Föremålsvårds praktiska förhållningssätt till ett långsiktigt samlingsbevarande betraktas som medvetet och funktionsinriktat. Arbetet vid avdelningen Digital bild sker enligt internationella fastställda standarderna ISO 3664, samt ISO 12646. I dialog med uppdragsgivarna fastställs för varje projekt en kravspecifikation, med information om bl. a. kvalitetsnivå, leveransmetod och filnamn. Med de metoder Digital bild använder kan original digitiserats med indikatorn bra.

Sammantaget är bedömningen att verksamheten utmärks av en drivande utveckling där nya tekniker undersöks och gamla metoder ifrågasätts. Av denna anledning kan en analys av de använda metoderna bedömas ha ett bra resultat.

EFFEKTERNA AV VERKSAMHETEN VID STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRD

Stiftelsen Föremålsvård lägger stor vikt vid god dokumentation med kvalitativa bilder, att dessa tillsammans med de konserverade föremålen ska bli tillgängliga för forskning och förmedling. Dokumentationen som produceras används ofta vidare av uppdragsgivarna i deras föremålsdatabaser och arbete med tillgänglighet. Ökat samarbete med norrländska museer resulterade 2018 bland annat i en förfrågan från Norrbottens museum om deltagande vid en arkeologisk grävning. I återkommande samtal med verksamhetens uppdragsgivare framhålls betydelsen av Stiftelsen Föremålsvårds riktade, preventiva och aktiva konserveringsinsatser för bevarandet av statliga samlingar och därmed säkerställandet av det materiella kulturarvets fortsatta existens. De bildfiler och registrerade poster Digital bild levererar till kulturarvsinstitutionerna tillhandahålls i olika former. Uppdragsgivarna använder sig av olika lösningar. I de fall upphovsrätten begränsar publiceringen av bildfilerna, tillhandahålls de i många fall lokalt, på sökbara på datorer vid institutionen. De bildfiler vars rättsliga skydd är utgången eller med andra överenskommelser vilka gör det lämpligt med webpublicering, som till exempel Riksarkivets, Nationell arkivdatabas (NAD). Användarna av databasen Primus publicerar på den samlande sajten digitalmuseum.se men många använder även kringla.nu och european.eu. Publicering i bland annat tryckt form, böcker, tidskrifter och utställningar är andra exempel där kulturarvet i bildform bevaras och tillhandahålls.

Sammantaget är bedömningen att effekterna av verksamheten vid Stiftelsen Föremålsvård är av betydelse för tillgängliggörandet och forskningen, samt för det långsiktiga bevarandet av vårt kulturarv. Vår bedömning av effekterna av verksamheten är bra.

PAPPER • TEXTIL

UNDER 2018 HAR avdelningen arbetat utifrån ett nytt arbetsupplägg i form av projekt i tre månaders perioder åt respektive uppdragsgivare, på önskan från Riksarkivet. Intentionen var att få tillbaka materialet under tätare intervaller då det har stor efterfrågan från allmänheten och därmed hög prioritet att tillgängliggöras. Detta har medfört en större produktivitet på avdelningen, men samtidigt gett en mer enformig och statisk arbetsmiljö. Inför 2019 kommer vi därför återgå till tidigare flexibla arbetsupplägg.

ETT NYTT PROJEKT från Kungliga biblioteket har påbörjats med Aftonbladets bildsamling. Den har varit en stor föremålsförsörjning för avdelningen under merparten av året, då leveranserna från Riksarkivet blivit försenade av olika anledningar. Arbetet med böcker från Riksarkivet Krigsarkivet har utvecklats i en positiv riktning efter infasning av vår nya bokbindare. Ett nytt samarbete har inletts med Riksarkivet Härnösand, som har fungerat som ett komplement när avdelningen står mellan två uppdrag. Arbetet innebär konservering av boksidor inför digitalisering av Lagfartsböcker, något som passar avdelningens samtliga kompetenser.

UNDER ÅRET LANSERADES en ny plattform för Kungliga bibliotekets katalogiseringsystem Libris, en webbaserad version; *Libris XL*, vilket innebar att katalogiseringen låg nere under en längre tid. Detta fordrade en ny introduktion för avdelningens två anställda som arbetar med detta, vilken genomfördes i november under ledning av en kollega från Kungliga biblioteket.

EXTERNA PROJEKT UNDER året har utgjorts av konservering av likaväl små som stora föremål. Inbindningar av protokoll och dokument har utförts åt Kiruna kommun, Jukkasjärvi församling och Karesuando församling. Därutöver har en renbeteskarta som var i behov av omfattande papperskonservering, tagits omhand för Saariyuoma samebys räkning. Även en rya från Kiruna kommun, "Soltrumma från Rautas" av Sven X:et Erixson, har genomgått textilkonservering inför invigningen av det nya stadshuset i Kirunas nya centrum som hölls i november.

PERSONAL HAR DELTAGIT vid konferensen *Object Biographies* i Helsingfors anordnad av Nordiska Konservatorförbundet i Finland och Artefacta, samt vid *Kulturarvspreppning – att vara förberedd på det värsta*, arrangerad av Umeå universitet. Avdelningens nya bokbindare har besökt Riksarkivet, Krigsarkivet och Kungliga biblioteket i Stockholm för planering inför kommande projekt. En studieresa genomfördes även av avdelningens cheferna från Papper och Digital Bild med besök på Picturea, Rijksmuseum och Koninklijke Bibliotheek i Nederländerna.

TABELL 1. TOTALT ANTAL PRESTATIONER

	2018	2017	2016
Bokbindning ¹ , stycken	98	104	0
Preventiv konservering ² , stycken	25 777	3 646	4 552
Aktiv konservering ³ , stycken	443	345	654
Katalogisering, stycken bilder ⁴	1 034	3 201	3 937
Katalogisering, stycken poster ⁴	981	3 002	3 635

¹ Dessa uppdrag innehåller arbetsuppgifter med inbindning av böcker samt ombindning och/eller restaurering av böcker. ² Preventiv konservering har innehållit arbetsuppgifter med omslagsbyte av Fa-samlingen och Aba-samlingen. ³ Aktiv konservering har innehållit arbetsuppgifter med konservering av typritningar av SJ:s stationshus, karta från Saarivuoma sameby samt textilkonservering av en ryamatta på uppdrag av Kiruna kommun. ⁴ En katalogiserad post i Libris kan innefatta flera bilder.

TABELL 2. REDOVISNING PER UPPDRAGSGIVARE

Institution	Samling	Bearbetning	Prestation
Riksarkivet	Typritningar av SJ:s stationsbyggnader	Konservering	439
Riksarkivet/Krigsarkivet	Böcker	Bokbindning/Bokkonservering	44
Riksarkivet Härnösand	Lagfartsböcker	Konservering	2
Kungliga biblioteket	Aftonbladet bildsamling	Ommontering av bilder	24 505
	Fa-samlingen, fotografier i visitkortsstorlek	Ommontering av bilder	1 272
		Katalogisering av fotografier, antal bilder	1 034
		Katalogisering av fotografier, antal poster	981
Övriga uppdragsgivare			
Jukkasjärvi församling	Dop-, vigsel-, begravnings- och konfirmationsböcker	Inbindning	20
Karesuando församling	Protokoll/dokument	Inbindning	4
Kiruna kommun	Protokoll/dokument	Inbindning	30
	Rya "Soltrumma från Rautas"	Konservering, skyddsåtgärder	1
Saarivuoma sameby	Karta	Konservering, skyddsåtgärder	1

METALL • ARKEOLOGI

AVDELNINGENS MÅL ÄR en effektiv, kvalitativ och hållbar verksamhet som kan möta förändringar i uppdragsgivarnas behov och de förändringar Stiftelsen Föremålsvård står inför. En omfattande förändring är Stiftelsen Föremålsvård flytt till nya lokaler om några år. Fokus under 2018 har följaktligen varit att initiera utvärdering av avdelningens omfattande maskinpark, samt inventering och specificering av avdelningens behov i verksamhetens framtida lokaler. Som ett led i detta genomförde medarbetarna ett studiebesök hos Riksantikvarieämbetet i Visby, i samband med konferensen Samlingsforum. Att se dess lokaler och utrustning, samt diskussionerna med personalen, var betydelsefullt och gav direkta resultat i planeringen av framtida lokaler för en hållbar verksamhet. Studieresan till Visby inkluderade även ett besök i Gotlands museums magasin. Utöver att få en inblick i bevarandearbetet med deras samlingar var syftet att titta på material tidigare konserverat av Stiftelsen Föremålsvård. Museet förvaltar material från flera lämningar som avdelningen konserverat vid olika tillfällen. Tillstånden på större delen av de föremålen som synades var förhållandevis bra, förutom en del från en specifik fyndplats som undersökts i projektform under ett antal år. Avdelningen planerar att undersöka orsak och omständigheter kring avvikelser närmare.

KVALITETSENKÄTERNA SOM EXTERNA uppdragsgivare besvarar efter uppdrag visar att de är nöjda med konserveringen och tillhörande dokumentation. Avdelningen lägger stor vikt vid god dokumentation med kvalitativa bilder, att dessa tillsammans med de konserverade föremålen ska bli tillgängliga för forskning och förmedling. Dokumentationen som produceras används ofta vidare av uppdragsgivarna i deras föremålsdatabaser och arbete med tillgänglighet. Ökat samarbete med norrländska museer resulterade 2018 bland annat i en förfrågan från Norrbottens museum om deltagande vid en arkeologisk grävning. En medarbetare från avdelningen var med vid en undersökning av lämningen i Silbojokk utanför Arjeplog under en veckas tid.

AVGÖRANDE FÖR KOMPETENSUTVECKLINGEN är möjligheten att ta del av utbildningar och konferenser. Förutom Samlingsforum deltog flera av personalen under våren i ett seminarium kring arkeologisk konservering anordnat av Studio västsvensk konservering. Ett bra seminarium som gav givande diskussioner och stora möjligheter till utbyte med kollegor. Medveten profilering av Stiftelsen Föremålsvård som attraktiv arbetsgivare och praktikplats bidrog till ökat antal ansökningar vid tjänstutlysningar samt till praktikförfrågning från konservatorsutbildningen för 2019.

UNDER ÅRET FORTSATTE förbättringarna av avdelningens arbete med miljö och kemikaliehantering. Ytterligare kemikalieskåp införskaffades för att säkerställa en god arbetsmiljö. Detta vägs även in i den pågående planeringen av ny röntgenutrustning, som kommer att

DIGITAL BILD

vara digital för att avveckla kemikaliehantering vid framkallning. I december investerade Stiftelsen Föremålsvård i en analysutrustning, XRF-röntgenfluorescens, som kommer att öka uppdragsgivarnas möjligheter för materialanalys samt minska medarbetarnas behov av våtkemiska analyser.

ANTALET KONSERVERADE FÖREMÅL på avdelningen är förhållandevis lågt. Det beror dels på minskning av medarbetarnas arbetade timmar och dels på logistiksvårigheter hos Statens historiska museer, på grund av implementeringen av museets nya föremålsdatabas, som hämmar inflödet av material till Stiftelsen Föremålsvård.

TABELL 3. TOTALT ANTAL PRESTATIONER

	2018	2017	2016
Fyndnummer	2 759	979	1 518
Föremål, i huvudsak järnföremål	5 453	5 346	12 975

Ett fyndnummer kan bestå av ett eller flera föremål. Ett föremål kan vara en liten spik med tidsåtgång för åtgärder på ca 3-5 minuter. Ett annat föremål kan vara ett vikingasvärd med en tidsåtgång under flera dagar.

TABELL 4. FÖRTECKNING AV PRESTATIONER*

Institution	Antal fyndnummer	Antal föremål
Statens historiska museer Material från: Blekinge, Dalarna, Lapp-land, Närke, Småland, Södermanland, Uppland, Västergötland, Östergötland	2 421	5 054
Externa uppdragsgivare Arendus Fårö konsult Gotlands museum Norrbottens museum Skellefteå museum Västerbottens museum	338	399

*Påbörjat, ej avslutat material, ingår ej i beräkningarna.

UPPDRAGEN FÖR DIGITAL BILD har under året utförts med hög kvalitet. Ett par av avdelningens uppdragsgivare har haft interna utmaningar som har resulterat i att de inte på ett kontinuerligt sätt kunnat leverera material. Avdelningen har därför löst detta med att påbörja projekt från uppdragsgivare som stått på väntelista. Bland dem kan nämnas storformatsprojekten med SJ:s typritningar från Riksarkivet och affischsamlingen från Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek samt ett projekt med olika material ur Flygvapenmuseets samlingar. Avdelningen har investerat i en digitiseringsutrustning som bättre kommer att tillgodose de uppdragsgivare vars projekt har ett något högre krav på kvantiteten filer som levereras, kvaliteten är fortfarande god, men ligger ej på högsta nivå.

AVDELNINGEN GICK TIDIGARE ut med frågeställningar till avdelningens 13 uppdragsgivare för att kartlägga vilka behov uppdragsgivarna kan komma att ha om 5-10 år. Syftet är dels att använda informationen som ett underlag för det förestående arbetet med flytt till nya lokaler (som kommer av samhällsomvandlingen i Kiruna) dels också som en förberedelse för en eventuell utökning av verksamheten. Av 11 inkomna svar visar resultatet att behovet av att få sina samlingar digitaliserade är stort de kommande 10 åren och att materialtyperna är varierat. Avdelningen kan i dagsläget digitalisera fotografiska original som plastfilm, glas, påsikt (printade fotografier) samt stora platta original av fragil karaktär som affischer, ritningar och liknande. Mer än hälften av uppdragsgivarna har även behov av registrering av poster i sina databaser, registreringen är många gånger en flaskhals när vi talar om den tillgängliggörande delen av digitaliseringsprocessen. Inom detta område finns det goda möjligheter för avdelningen att utöka detta stöd. Arbetet med utveckling av IT-plattformen har påbörjats och skall vara fastställd i innan flytten till nya lokaler 2022.

I VÅRAS BLEV STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRD inbjuden att föreläsa vid en konferens arrangerad av Umeå Universitet, *Kulturarvspreppning – att vara förberedd på det värsta*. Föreläsningen hölls av Digital bilds avdelningschef. Med stöd för frågor från publiken deltog också konservatorer från avdelningarna Metall/Arkeologi och Papperskonservering. Under det gångna året har bägge avdelningscheferna deltagit i konferensen *Digitalkult* i Göteborg. En intensiv studieresa företogs också till Nederländerna, där avdelningschefen vid Digital bild och Papperskonserveringen deltog. Besök gjordes på Picturea, Rijksmuseum och Koninklijke Bibliotheek. Under hösten blev avdelningen inbjuden till Riksarkivet Mediakonverteringscentrum för en workshop rörande bildkvalité och ISO standarder med Don Williams (Image Science Associates), tillsammans med andra specialister inom området från Riksarkivet och Kungliga biblioteket. I slutet av november deltog avdelningens nya avdelningschef i Arbetsgivarverkets utbildning *Chef i staten*, en introduktion i att företräda en statlig arbetsgivare.

AVDELNINGEN HAR INTE under året ansett sig kunna ta några större initiativ i frågan om att ta på sig en mer central roll som rådgivande i frågor rörande digital produktion, men har i vanlig ordning bistått de som hört av sig. I och med den senaste investeringen i planskannern för storformat har också avdelningen varit föremål för studiebesök från Riksarkivets Mediakonverteringscentrum.

TABELL 5. TOTALT ANTAL PRESTATIONER

	2018	2017	2016
Antal skannade fotografier	64 388	61 740	56 393
Antal skannade dokument	2 217	1 165	0
Antal registrerade poster	15 418	8 359	9 543

Arbetsuppgifterna med registrering, består av poster. En post kan bestå av en uppgift, en annan post kan bestå av betydligt fler uppgifter. Som exempel på registrerade poster kan nämnas typ av fartyg, namnet på fartyget, datum då fotografiet togs, var bilden är tagen, fotograf. Fotografier är fotografiskt material bestående av negativ, diabilder och påsiktsbilder vilka digitiseras på flatbäddskannrar, filmskannrar samt avfotograferas. Med dokument avses original andra än fotografiska, vilka även de skannas på flatbäddskannrar.

TABELL 6. REDOVISNING PER UPPDRAGSGIVARE

Institution	Samling	Material	Prestation
Arbetarrörelsens arkiv och bibliotek	Affischsamlingen	Skanning storformat	1 271
Arkitektur och designcentrum	Sune Sundahls samling – glasplåtar	Skanning fotografier	5 413
Dansmuseet	Svenska baletten, Börlin – påsiktsbilder	Skanning fotografier	1 782
Kungliga biblioteket	Fa-samlingen – påsiktsbilder	Skanning fotografier	2 371
Musikverket Visarkivet	Paul Deker – negativ och diabilder	Skanning fotografier, bearbetning	13 508
Nationalmuseum	Svensk Porträttsamling – påsikt	Skanning fotografier	5 653
Nordiska museet	Gunnar Lundhs samling – diabilder	Skanning fotografier, bearbetning	417
Riksarkivet Riksarkivet Uppsala	SJ:s typritningar – storformat Flertal olika samlingar – glasplåtar, påsiktsbilder, negativ, diabilder	Skanning dokument Skanning fotografier, bearbetning	606 2 719
Riksantikvarieämbetet	Jan Norrman och Björn Ambrosianis flygbilder – färgnegativ, småbildsdi	Skanning och avfotografering fotografier, bearbetning	4 251
Skansen	Föremålsfotografier – färgnegativ	Skanning fotografier, bearbetning	580
Spårvägmuseet	Ur bildsamlingen – negativ	Skanning fotografier	3 615
Statens försvarshistoriska museer Armémuseum Flygvapenmuseum	Samling av fotoalbum – påsiktsbilder F 19 Verksamhetsbilder – negativ E Sparmanns samling – ritningar, negativ	Skanning fotografier Skanning fotografier Skanning storformat	9 245 560 331
Statens historiska museer Historiska museet	Alvastra – diabilder, negativ, ritningar	Skanning dokument Skanning fotografier, bearbetning	9 1 294
Statens maritima museer Marinmuseum	Kockums bildsamling – negativ	Skanning fotografier Registrering i Primus	3990 14 047
Sjöhistoriska museet	Arne Sundström – diabilder	Skanning fotografier, bearbetning Registrering i Primus	1 371 1 371
Tekniska museet	Teknik och industrihistoriska bildsamlingen	Skanning fotografier	7 619

SAMVERKAN & KUNSKAPSUPPBYGGNAD

BETRÄFFANDE SAMVERKAN SKER denna nationellt i mötet med kulturarvsinstitutionerna, både statliga och regionala. Samverkan sker på olika nivåer inom våra kompetensområden där Stiftelsen Föremålsvård har ett mångårigt nära samarbete med huvuddelen av de centrala statliga kulturarvsinstitutionerna. Kunskapsuppbyggnad och samverkan sker med andra laboratorier, kollegor, där man diskuterar metoder och förhållningssätt. Exempel på kunskapsuppbyggnad/samverkan under året är; Umeå Universitet, *Kulturarvspreppning – att vara förberedd på det värsta*, *Digikult* i Göteborg, besök hos Picturea, Rijksmuseum och Koninklijke Bibliotheek, Workshop rörande bildkvalité och ISO standarder med Don Williams (Image Science Associates) på Mediakonverteringscentrum i Fränsta, *Samlingsforum*, Studio västsvensk konservering (seminarium kring arkeologisk konservering).

STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRD BIDRAR med kunskap, råd och stöd till bl.a. församlingar, kommuner och läns museer, men även till de statliga kulturarvsinstitutionerna. Ett årligt återkommande samarbete med Göteborgs universitet är att Stiftelsen Föremålsvård erbjuder praktikplats och sommararbete för konservatorstudenter. Samarbetet med Göteborgs universitet är ett led i vår kompetensförsörjning

TVÄRSEKTORIELLA PERSPEKTIV

STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRD ARBETAR aktivt med jämställdhet och mångfald utifrån ett arbetsgivarperspektiv. Vi kan konstatera att andelen kvinnor är betydligt högre 76 procent än män 24 procent. En liten utjämining har skett sedan 2017 då motsvarande siffror var 79 respektive 21 procent. I den digitala verksamheten har vi små möjligheter att påverka fördelningen mellan könen. Orsaken är det arbetsmarknadspolitiska uppdrag Stiftelsen Föremålsvård har, det vill säga Arbetsförmedlingen anvisar medarbetarna som därefter genomgår en arbetsprövning innan en anställning beslutas. Vi har påtalat behovet av fler manliga medarbetare i den digitala verksamheten utan att uppnå någon förändring. Motsvarande gäller för mångfaldsperspektivet. När det gäller barnperspektivet finns det begränsade möjligheter att integrera detta perspektiv. Anledningen är att Stiftelsen Föremålsvård inte har någon publik verksamhet och inga egna samlingar. När det gäller redovisningen av internationellt och interkulturellt utbyte och samarbete hänvisas till redovisningen i stycket ovanför.

ÖVRIGA RIKTLINJER

STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRD ska redovisa antalet arbetsledare samt antalet anställda med lönebidrag inom ramen för Kulturarvs-IT och motsvarande vad gäller Kulturarvslyftet.

TABELL 7. ANTAL ARBETSLEDARE OCH LÖNEBIDRAGSANSTÄLLDA

	2018	2017	2016
Arbetsledare	2	2	2
Lönebidragsanställda	16	15	16

STYRELSE & LEDNING

LEDNINGEN VID STIFTELSEN Föremålsvård består av direktören samt kamreren. Organisationen är enkel och tydlig. Rådgivande är ledningsmötena som består av avdelningscheferna vid avdelningarna digital bild, konservering metall/arkeologi samt konservering papper. Styrelsen för Stiftelsen Föremålsvård bestod under 2018 av nedan följande ledamöter. Styrelsen har sammanträtt vid tre tillfällen.

Ledamöter	Personlig ersättare
Johan Antti, ordförande	
Lars Amréus	Inger Mattson
Gunilla Herdenberg	Lars Ilshammar
Maria Jansén	Carl-Magnus Gagge
Krister Svedhage	Maria Höijer
Kristina Söderholm	Curt Persson
Kristina Zakrisson	Mats Dahlberg
Karin Åström Iko	Anna Karin Hermodsson

PERSONAL, HÄLSA & ARBETSMILJÖ

ANTALET ANSTÄLLDA 2018-12-31 var 33 personer. Under 2018 har tre personer nyanställt och tre personer har avslutat sin anställning. Medelåldern var 48 år. År 2018 redovisar en fortsatt majoritet av antalet anställda kvinnor. Den totala sjukfrånvaron var 8,4 procent i förhållande till totalt arbetad tid, vilket är en minskning med 0,8 procentenheter jämfört med 2017. Sammantaget redovisar tabell 9 en minskning av sjuktalet. I detta sammanhang är det viktigt att kommentera att det digitala uppdraget, Kulturarvs-IT, är riktat till personer som har svårt att komma in på den reguljära arbetsmarknaden vilket påverkar sjuktalet negativt.

STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRD HAR väl inarbetade rutiner för att bedriva ett systematiskt arbetsmiljöarbete i syfte att minska och förebygga ohälsa på arbetsplatsen. Arbetsgivaren har ansvar för att skapa en god arbetsmiljö som innebär att våra medarbetare har möjlighet att kombinera arbete och privatliv. Detta skapar förutsättningar för ett bra arbetsresultat och ett större välmående. I detta inkluderas även Stiftelsen Föremålsvårds friskvårdsprogram som syftar till att få en friskare och mer motiverad personal. Den årliga arbetsklimatmätningen genomfördes som vanligt. På motsvarande sätt som de fyra senaste åren redovisar resultatet en i huvudsak mycket bra psykosocial arbetsmiljö. De två årliga skyddsron- och brandskyddskontrollerna redovisar även de en mycket bra arbetsmiljö. Undersökningen uppvisar inga anmärkningar.

TABELL 8. ANSTÄLLDA PER AVDELNING

	2018	2017	2016
Kansli	2	2	2
Metall & Arkeologi	6	7	6
Papper & bokbinderi	6	6	7
Digital bild	19	18	18
Totalt	33	33	33

TABELL 9. SJUKFRÅNVARO, PROCENTUELL AV TILLGÄNGLIG ARBETSTID

	2018	2017	2016
Total sjukfrånvaro	8,4	9,2	10,4
Kvinnors sjukfrånvaro	8,9	11,0	12,4
Mäns sjukfrånvaro	-	-	-
Yngre än 29 år	-	-	-
30-49 år	12,2	13,3	15,2
50 år och äldre	5,8	5,9	8,1
Sammanhängande längre än 60 dagar	40,7	46,8	63,3

ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Den 26 juni 1986 dagtecknad urkund beslutade staten, genom regeringen, att bilda en stiftelse med namnet Föremålsvård i Kiruna med ändamål att bedriva vård och konservering av museiföremål, böcker och arkivalier. Samtidigt som staten beslutade om att bilda Stiftelsen Föremålsvård fastställde regeringen stadgar för Stiftelsen Föremålsvård att gälla från och med den 1 juli 1986. Verksamheten inleddes 1987. I budgetpropositionen för 1999 beslutade regeringen om etablering av en treårig försöksverksamhet, Kulturarvs-IT. Stiftelsen Föremålsvård tilldelades då det digitala uppdraget Kulturarvs-IT. Stiftelsen Föremålsvård får ett årligt anslag av staten via Kulturdepartementet. Styrelsens åtta ledamöter förordnas av regeringen. Regeringen utser ordföranden samt ytterligare en ledamot. Sex ledamöter utses efter förslag angående vardera en ledamot av Riksantikvarieämbetet, Statens historiska museer, Riksarkivet, Kungliga biblioteket, Göteborgs universitet, Luleå tekniska universitet och Kiruna kommun. Samtliga utses för högst tre år i taget. Efter förslag från styrelsen förordnas direktören av regeringen.

STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRDS UPPDRAG OCH ÄNDAMÅL

Stiftelsen Föremålsvård får sitt uppdrag från Kulturdepartementet årligen i ett regleringsbrev. Målet för Stiftelsen Föremålsvård är att medverka i bevarandet och tillgängliggörandet av vårt kulturarv. Specifika mål för Stiftelsen Föremålsvård är att; effektivisera och utveckla arbetet med vård och konservering av föremål, samt vård och digitalisering av bilder och dokument. Med sitt uppdrag att vårda och digitalisera de centrala statliga kulturarvsinstitutionernas samlingar säkerställs ändamålet för Stiftelsen Föremålsvård.

FINANSIELLA FÖRUTSÄTTNINGAR

Stiftelsen Föremålsvård finansieras dels av staten genom anslag från Kulturdepartementet, dels av bidrag från Arbetsförmedlingen.

TABELL 10. VERKSAMHETEN UNDER 2018

Avdelning	Antal	Bearbetat
KONSERVERING PAPPER		
Bokbinding	98	Böcker
Preventiv konservering	25 777	Föremål
Aktiv konservering	443	Föremål
Katalogisering	1 034	Bilder
Katalogisering	981	Poster
KONSERVERING METALL ARKEOLOGI		
Konservering	2 759 5 453	Fyndnummer Föremål
DIGITAL BILD		
Digitaliserat	64 388 2 217	Fotografier Dokument
Registrerat	15 418	Poster

I tabell 10 redovisas antalet vårdade, konserverade och digitaliserade dokument, böcker, föremål och fotografier.

STYRELSEARBETE

Styrelsen har sammanträtt vid tre tillfällen under året.

STIFTELSEN FÖREMÅLSVÅRDS EKONOMISKA RESULTAT

Det ekonomiska resultatet för 2018 redovisar ett överskott med 559 076 kr vilket uppkommit tack vare vinst vid försäljning av värdepapper samt externa projekt.

FRAMTIDA UTVECKLING

Under överskådlig tid har Stiftelsen Föremålsvård obegränsat med uppdrag inom den digitala verksamheten. I konserveringsverksamheten fortgår en kontinuerlig utveckling mot konservering av mer komplexa föremål.

FLERÅRSÖVERSIKT

	2018	2017	2016	2015
Bidrag	17 854 480	17 376 704	17 244 973	16 636 234
Nettoomsättning	461 452	224 203	191 611	196 864
Årets resultat	559 076	156 409	82 075	241 189
Soliditet (%)	88,0%	86,9%	86,5%	86,4%

Förändring av eget kapital		
	Balanserade vinstmedel	Årets resultat
Belopp vid årets ingång	7 555 694	156 409
Disposition föregående års resultat	156 409	-156 409
Årets resultat		559 076
Belopp vid årets utgång	7 712 103	559 076

Beträffande stiftelsens redovisade resultat och ställning hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkning.

RESULTATRÄKNING

	Not	20180101 -20181231	20170101 -20171231
Stiftelsens intäkter			
Bidrag	1	17 854 480	17 376 704
Nettoomsättning		461 452	224 203
Summa stiftelsens intäkter		18 315 932	17 600 907
Stiftelsen kostnader			
Övriga externa kostnader		-2 986 261	-2 954 626
Personalkostnader	2	-14 574 172	-14 345 801
Avskrivningar och nedskrivningar av materiella anläggningstillgångar		-336 198	-305 054
Summa stiftelsens kostnader		-17 896 631	-17 605 481
Rörelseresultat		419 301	-4 574
Finansiella poster			
Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar	3	139 775	160 960
Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter		0	23
Summa finansiella poster		139 775	160 983
Årets resultat		559 076	156 409

BALANSRÄKNING

	Not	20181231	20171231
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Materiella anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	4	780 031	903 566
		780 031	903 566
Finansiella anläggningstillgångar			
Andra långfristiga värdepappersinnehav	5, 6	4 841 734	4 724 141
		4 841 734	4 724 141
Summa anläggningstillgångar		5 621 765	5 627 707
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		128 118	108 016
Övriga fordringar		2 923	128 674
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		378 731	321 846
		509 772	558 536
Kassa och bank		3 263 681	2 689 573
Summa omsättningstillgångar		3 773 453	3 248 109
SUMMA TILLGÅNGAR		9 395 218	8 875 816
EGET KAPITAL OCH SKULDER			
Eget kapital			
Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början		7 712 103	7 555 694
Årets resultat		559 076	156 409
Summa eget kapital		8 271 179	7 712 103
Kortfristiga skulder			
Leverantörsskulder		106 772	112 683
Skatteskulder		9 631	0
Övriga skulder		247 543	235 644
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter		760 093	815 386
Summa kortfristiga skulder		1 124 039	1 163 713
SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER		9 395 218	8 875 816

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR – REDOVISNINGS- OCH VÄRDERINGSPRINCIPER

ALLMÄNNA UPPLYSNINGAR

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och BFNAR 2016:10 Årsredovisning i mindre företag.

AVSKRIVNINGAR

Tillämpade avskrivningstider: Maskiner och inventarier 3-5 år

NYCKELTALSDEFINITIONER

Bidrag: Rörelsens huvudintäkter

Nettoomsättning: Utförda arbeten

Årets resultat: Resultat efter finansiella intäkter och kostnader

Soliditet (%): Eget kapital i procent av balansomslutning

NOTER

2018

2017

NOTER	2018	2017
Not 1 Bidrag		
Erhållna statliga anslag	15 025 000	14 879 000
Erhållna lönebidrag	2 829 480	2 497 704
	17 854 480	17 376 704
Not 2 Anställda		
Medeltalet anställda	33	33
Not 3 Resultat från övriga finansiella anläggningstillgångar		
Resultat vid avyttringar	139 775	160 960
Årets nedskrivningar	0	0
Återföring av nedskrivningar	0	0
	139 775	160 960

20181231

20171231

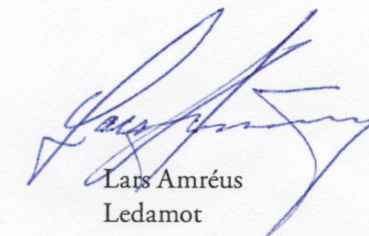
	20181231	20171231
Not 4 Maskiner och inventarier		
Ingående anskaffningsvärden	6 299 142	6 264 140
Årets anskaffningar	212 662	112 183
Försäljningar/utrangeringar	-20 325	-77 181
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	6 491 479	6 299 142
Ingående avskrivningar	-5 395 576	-5 167 703
Försäljningar/utrangeringar	20 325	77 181
Årets avskrivningar	-336 198	-305 054
Utgående ackumulerade avskrivningar	-5 711 449	-5 395 576
Utgående redovisat värde	780 030	903 566
Not 5 Andra långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående anskaffningsvärden	4 724 141	4 553 408
Årets anskaffningar	6 625 906	1 961 112
Försäljningar/utrangeringar	- 6 508 313	- 1 790 379
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	4 841 734	4 724 141
Årets nedskrivningar	0	0
Utgående ackumulerade upp-/nedskrivningar	0	0
Utgående redovisat värde	4 841 734	4 724 141
Not 6 Aktier och andelar	Bokförda värde	Marknadsvärde
Noterade aktier och andelar	4 841 734	5 052 024

UNDERSKRIFTER ÅRSREDOVISNING 2018

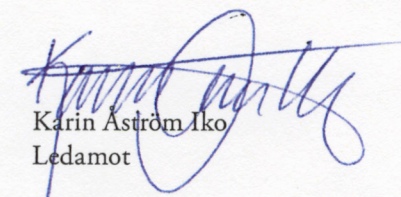
Styrelsen för Stiftelsen Föremålsvård i Kiruna har idag den 15 februari 2019 beslutat att fastställa årsredovisningen för budgetåret 2018. Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat samt av kostnader, intäkter och stiftelsens ekonomiska ställning.

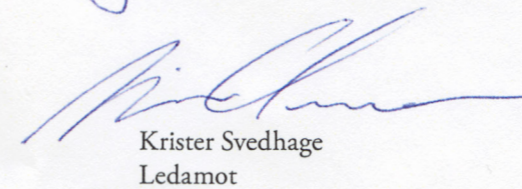
Johan Antti
Ordförande

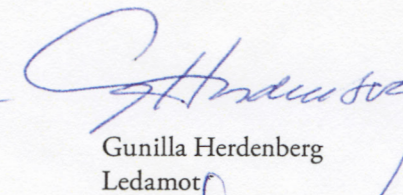
Lars Amréus
Ledamot

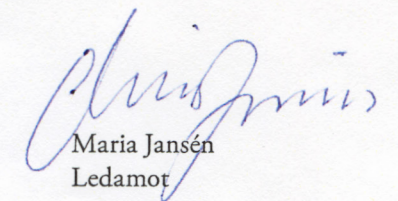
Karin Åström Iko
Ledamot

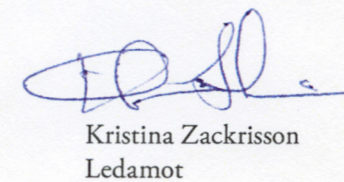
Krister Svedhage
Ledamot

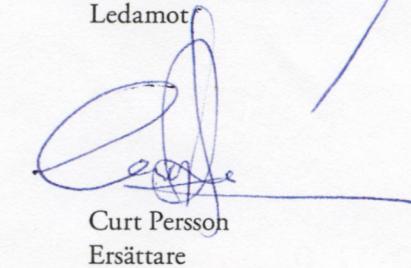
Gunilla Herdenberg
Ledamot

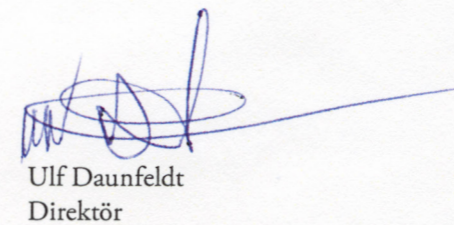
Maria Jansen
Ledamot

Kristina Zackrisson
Ledamot

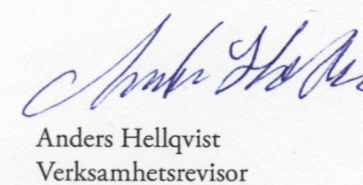

Curt Persson
Ersättare

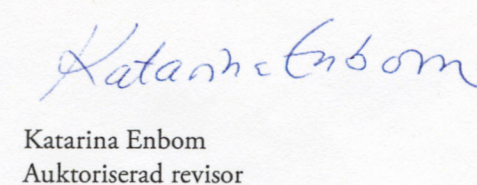

Ulf Daunfeldt
Direktör

Vår revisionsberättelse har lämnats den 20/2 - 2019

Anders Hellqvist
Verksamhetsrevisor

Katarina Enbom
Auktoriserad revisor

STIFTELSEN
FÖREMÅLSVÅRD
I KIRUNA